

ter min opfattelse forekommer alt andet end ligetil. Det virker rent ud sagt lidt bøvet.

Jeg vil derfor bede ministeren om at forklare, hvordan administrationen og opkrævningen til elforbrugerne skal finde sted, og når jeg har sagt det, så vil jeg meget gerne sige, at CD støtter forslaget, men vi vil meget gerne have svar på, hvor let man kan udføre opkrævningerne.

Elisabeth Arnold (RV):

Da Det Radikale Venstres ordfører på området, fru Dorit Myltoft, ikke kan være til stede, skal jeg på hendes vegne blot sige, at Det Radikale Venstre støtter forslaget nu, som vi også gjorde det, da det blev førstebehandlet forrige gang, nemlig fredag den 30. januar 1998.

Det Radikale Venstre kan anbefale lovforslaget.

Line Barfod (EL):

Enhedslisten har fortsat ikke kunnet finde nogen argumenter imod lovforslaget, der er en genfremsættelse af tidligere lovforslag, så vi støtter fortsat.

Kim Behnke (FP):

Fremskridtspartiet støttede forslaget, da det blev fremsat første gang, og vi støtter det fortsat. Vi kan ikke se andet, end at det er en naturlig konsekvens af, at der sker en liberalisering på elmarkedet.

Vi kunne godt komme med nogle bemærkninger om de særlig gunstige vilkår, hvorpå vindmøller og decentrale kraftvarmeanlæg bliver tilsluttet elsystemet, men det er nok en diskussion, vi skal tage med miljø- og energiministeren, for i den sidste ende er det hans ressort.

Jeg vil blot gøre ministeren opmærksom på, at der er faktisk nogle, som på trods af liberalisering, på trods af skærpet konkurrence har nogle særlig gunstige vilkår. Det skal ministeren ikke gøre til genstand for et problem i forhold til det her lovforslag. Det er jo miljø- og energiministerens opgave at sørge for, at vi får et helt liberalt marked, sådan at alle har lige vilkår, når det gælder tilslutning og efterfølgende tilsyn med stærkstrømsanlæg.

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg skal meddele, at Kristeligt Folkeparti støtter forslaget.

By- og boligministeren (Jytte Andersen):

Jeg vil gerne takke for den venlige tilslutning, som jo i hvert fald kan ses som et udtryk for et samarbejdende folkestyre, og som også kunne tyde på, at vi kan få en hurtig udvalgsbehandling, hvor jeg selvfølgelig gerne vil bidrage til – sagt til fru Annie Lunde Hansen – at få beskrevet en så enkel og så ubureaukratisk opkrævnings- og administrationsmetode som muligt. Det er klart, at det har regeringen også en interesse i.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 16: Forslag til lov om ændring af lov om leje af almene boliger, lov om leje, lov om midlertidig regulering af boligforholdene og lov om byfornyelse. (Ophævelse af kravet om dansk indfødsret for medlemmer af diverse tvistenaevn m.v.).

Af by- og boligministeren (Jytte Andersen). (Fremsat 7/10 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Det her lovforslag, som jeg på Socialdemokratiets vegne skal give tilslutning til, omhandler små tekniske ændringer, som jeg ser som justeringer, der blot skal gøre loven lidt mere smidig og sørge for, at loven bliver tilpasset virkeligheden og giver hjemmel til en fornuftig måde at løse opgaverne på.

Lovforslaget er dog andet end små tekniske ændringer. Jeg ser det som et utrolig positivt og virkelig opmuntrende indslag. Det glæder os

meget i Socialdemokratiet, at det danske samfund med dette lovforslag kommer et lille skridt videre imod et fornuftigt mål, nemlig at opnå gensidig integration mellem danskere og de etniske mindretal, der bor her i landet. Det er et politisk budskab, der ud over at være tidssvarende samtidig er påkrævet i den proces, det drejer sig om: at mødes på lige vilkår i den gensidige integration.

Lige rettigheder, lige pligter er en sund værdi at handle efter, og det er kun positivt, at den ændring af loven, vi i dag skal behandle, rent faktisk er et signal til de mange etniske danskere, der bor her i landet, et signal om, at vi ønsker deres medindflydelse og aktive deltagelse i det danske demokrati – i den her sammenhæng i beboerråd og nævn af forskellig karakter. Det skal nu være muligt for alle beboere uanset statsborgerskab at blive opstillet og valgt til formand for eller som menigt medlem af et beboerklagenævn, boligklagenævn, huslejenævn, byfornyelsesnævn osv.

Socialdemokratiet ser det som en naturlig vej for den gensidige integration, at vi er villige til at dele vores indflydelse med alle dem, der skulle ønske at tage del i den. Det er en lovændring, der klæder den demokratiske idé.

Det er vores håb, at denne lovændring, om end den kan synes ganske beskeden, vil være startskuddet til, at beboere rundt omkring i boligforeninger, i boligområder vil mødes på mere lige vilkår og derudfra inddrage hinanden i den demokratiske proces. Det at være aktiv i en forening eller et nævn er en del af den demokratiske proces, som det danske samfund bygger på. Den bedste måde at få respekt og forståelse for demokratiet er ved at være aktiv i det, og derfor er denne lovændring, om end den er lille, en milepæl for det danske demokrati.

Karsten Nonbo (V):

Venstre kan stort set tilslutte sig de ord, som hr. Kramer Mikkelsen sagde.

For os er dette lovforslag også en dåbsattest for by- og boligministeren, idet det flere gange nævnes, at vi skal ændre ordet til by- og boligminister, så jeg hilser da by- og boligministeren velkommen under det nye navn. Jeg håber så ikke, at det samtidig bliver en dødsattest for det, der hedder byrådene, for selv om det hedder by- og boligministeren, så er der altså stadig væk noget, der hedder byråd, og byrådene skal også have lov at råde i byerne. Så det håber

jeg ikke at ministeren går ind og lægger sin hånd på.

Vedrørende selve essensen i lovforslaget vil jeg sige, at Venstre selvfølgelig hilser det velkomment, at beboere behandles ens i en boligblok, uanset hvor de er født, således at det er beboernes evner frem for beboernes dåbsattest, der bestemmer, om de kan sidde i et tvistenævn eller ej.

Vi ser også nogle gode liberale tanker i, at man nu laver aftalefrihed, for så vidt angår ungdomsboliger. Det er helt i Venstres ånd, at der kan laves individuelle aftaler, således at opsigelsesvarslet kan gå længere ned, end det er nu. Man snakker om at gå helt ned til 6 uger.

Det er også en god ting, at man nu får indført forskellige ordninger, der gør, at folk, som ønsker at spare, virkelig kan spare – her tænker jeg på husvarme og varmt vand – således at den, der er sparsommelig, også høster gevinsten af den sparsommelighed.

Så alt i alt et forslag, som Venstre stort set kan tilslutte sig.

Jens Heimburger (KF):

Det Konservative Folkeparti er også meget positiv over for forslaget, og vi hæfter os især ved, at vi selvfølgelig ikke skal lægge sten i vejen for en integration, som er helt nødvendig. Vi kan ikke på den ene side bede mennesker om at anstrenge sig for at integrere sig i det danske samfund og så på den anden side, hvis de stiller sig til rådighed for aktivt at deltage i at løse samfundets små og store problemer, sige, at det kan de ikke få lov til.

Det er hovedhjørnestenen i forslaget, og det kan vi fuldt ud tilslutte os.

Pernille Frahm (SF):

Jeg vil da også gerne komme med en cadeau til, at by- og boligministeren nu får sit navn slået fast også på lovforslagsteksterne, og så håbe, at det bliver fulgt op af en oprigtig opmærksomhed omkring byernes særlige situation, som by- og boligministeren nu har en mulighed for at tage fat på.

Lovforslaget er så i øvrigt en række tekniske ændringer af forskellige love, især af lov om leje af almennyttige boliger fra 1997. Man diskuterede allerede dengang nogle problemer i den nye lov – nogle ufleksibiliteter, kan man sige – som man nu prøver at rette op på. Det hilser vi selvfølgelig velkomment.

Især er vi da meget glade for, at man fjerner kravet om dansk indfødsret for medlemmer af beboerklagenævnene. Det er jo et af de oplagte områder, hvor vi kan fjerne nogle af de barrierer, der er, for at nye danskere kan føle sig integreret i det danske samfund.

I øvrigt er der stadig væk noget uklarhed om, hvad beboerklagenævnenes endelige kompetence er, som jeg godt kunne tænke mig at vi i løbet af udvalgsarbejdet får boret lidt dybere i, så vi også her er helt sikre på, hvad det er, vi ender op med at gøre.

Der er et forslag om en fleksibilitet ved istandsættelse ved fraflytning eller tilflytning til nyt lejemål, som vi også gerne vil være med til. Kun synes jeg, at det er et problem, at man giver så mange forskellige muligheder, at man kan risikere nogle ubehagelige kombinationer for folk, der flytter fra et lejemål til et andet.

Hvis man sådan typisk f.eks. flytter fra et sted, hvor man skal betale 14 dages leje ekstra, efter at man opsiger lejemålet, til et sted, hvor man først skal flytte ind 14 dage efter lejemålets begyndelse, så kan man stå med en hel måneds ekstra leje på én gang, fordi der skal renoveres efter forskellige regler i de to boliger. Den er vi ikke så glad for. Vi ville gerne have, at man nøjedes med at holde sig til, at det er den, der fraflytter, der har opgaven.

Endelig er der nogle ting om ungdomsboliger, hvor man ønsker at gøre markedet mere fleksibelt og derfor vil nedsætte opsigelsesvarslet til minimum 6 uger. Det synes vi godt nok er en sær måde at gøre markedet fleksibelt på. Når markedet er ufleksibelt, er det jo først og fremmest, fordi der er mangel på ungdomsboliger, fordi der er mangel på små billige boliger, ikke så meget små boliger, men i hvert fald billigere boliger i byområderne. Og her så vi jo meget gerne, at man i stedet for gik den vej, at man prøvede at bevare nogle af de små boliger, nogle af de billige boliger, og at man måske begynder at overveje igen at bygge ungdomsboliger. Så den del af det er vi ikke meget for.

Men lad os under udvalgsarbejdet undersøge, hvilke konsekvenser det får, og så vil jeg i øvrigt sige, at resten af de ændringer, der er i lovforslaget, vil vi gerne støtte.

Egil Møller (DF):

Dette lovforslag indeholder en række mindre ændringer i lov om almene boliger, for så vidt angår beboerklagenævnets kompetence, fordeling af udgifter til varmt vand, nye aftalemulig-

heder vedrørende istandsættelse ved fraflytning samt et kortere opsigelsesvarsel i ungdomsboliger. Disse ændringer er vi i Dansk Folkeparti positive over for.

Men forslaget indeholder en mere markant ændring i forhold til den nuværende lovgivning: at betingelsen for at være formand for og menige medlemmer af beboerklagenævnene, boligklagenævnet, huslejenævnet og byfornyelsesnævnet er, at de pågældende har dansk indfødsret. Denne ændring kan vi fra Dansk Folkeparti side ikke medvirke til.

Annie Lunde Hansen (CD):

Lad mig med det samme slå fast, at CD i høj grad støtter den del af forslaget, der vedrører ophævelse af krav om dansk indfødsret, således at der gives mulighed for at bringe de forskellige nævnssammensætninger i overensstemmelse med beboersammensætningen. Det er CD's opfattelse, at det i forbindelse med integration af udlændinge er meget vigtigt, at vores medborgere ikke forhindres i at påtage sig hverv, som de i øvrigt er velkvalificerede til.

Man kan jo ikke ligefrem påstå, at denne lov har mange måneder på bagen. CD finder det dog positivt, at man forsøger at rette eventuelle uklarheder og mangler i lovgivningen så hurtigt som muligt.

Selv om ændringerne bliver betegnet som mindre, synes jeg dog alligevel, at jeg vil gribe fat i et enkelt element i forslaget. Jeg har hæftet mig ved, at forslaget bl.a. indeholder en større grad af aftalefrihed med hensyn til overtagelse og fraflytning af det lejede i de tilfælde, hvor istandsættelsespligten påhviler lejeren. Der er opstillet tre valgmuligheder.

Aftalefrihed som princip skal ikke fornægtes, heller ikke inden for lejelovgivning, men forslaget giver dog CD anledning til at påpege, at man som følge af forslaget vil kunne komme i den situation, at man ved flytning fra én almen-nyttig bolig til en anden risikerer at stå uden tag over hovedet i indtil 1 måned – hvis man vel at mærke ikke er vågen. Det er vel ikke utænkeligt, at ikke alle er i stand til at se de eventuelle fremtidige konsekvenser af indgåelse af en af boligorganisationernes standardkontrakter, hvori det ene eller det andet alternativ er opstillet. Denne problemstilling bør derfor drøftes nærmere.

Som det fremgår af mit indlæg, støtter CD lovforslaget, herunder også ændringerne i retning af øget aftale- og valgfrihed. Uhensigts-

mæssighederne, som dem jeg før har nævnt, må dog kortlægges og afhjælpes under udvalgsarbejdet.

Elisabeth Arnold (RV):

Da Det Radikale Venstres ordfører på området, fru Dorit Myltoft, ikke kan være til stede, skal jeg kort give Det Radikale Venstres tilslutning til forslaget her.

Det er jo på sin vis en udløber af sagen om taxakørsel, hvor det viste sig, at kravet om dansk indfødsret i virkeligheden var en ingrediens i mange bestemmelser og mange love, som vi egentlig ikke fandt var ganske tidssvarende, og vi hilser det derfor velkommen, at der nu bliver ryddet op på dette her område.

Vi hilser selvfølgelig med tilfredshed, at dette krav om dansk indfødsret for at kunne deltage i et beboerdemokrati nu bliver frafaldet. Det er jo også et vigtigt element i en integrationsproces at have medindflydelse og medansvar for sine levevilkår, herunder især med hensyn til boligforhold.

Derfor er det selvfølgelig naturligt, at man er valgbar til de nævn, der har med boligforhold at gøre, hvis man bor i boligblokken og i øvrigt opfylder alderskriterier osv. Det kan måske oven i købet vise sig nyttigt ved behandlingen af diverse tvister, at repræsentationen i bestyrelsen for en beboerrepræsentation afspejler den sammensætning, der i øvrigt er i bebyggelsen.

Derfor støtter Det Radikale Venstre varmt lovforslaget.

Line Barfod (EL):

Enhedslisten støtter forslaget om at ophæve kravet om dansk indfødsret.

For det første, fordi vi generelt mener, at det var en stor fejl, at man i flere år nærmest pr. automatik indsatte den type bestemmelser i mange love, og at det er på høje tid, at vi nu får fjernet disse bestemmelser de steder, hvor de er kommet ind. Og for det andet, som flere andre også har været inde på, fordi der er et behov for, at alle de, der bor i bebyggelserne, bliver inddraget i lejerarbejdet.

De forskellige mere tekniske ændringer i lovforslaget vedrørende varmeregnskab osv. kan vi også støtte. Men vi forstår ikke, hvorfor by- og boligministeren samtidig med de udmærkede forslag også indfører to forringelser i forhold til de gældende regler.

Dels er der forslaget om, at en lejer kan betale i op til 14 dage for en bolig, der ikke kan benyttes – som flere andre har været inde på, kan det altså betyde, at man, hvis man flytter fra en bolig til en anden, står uden tag over hovedet i op til en måned – og dels forslaget om, at opsigelsesvarslet for ungdomsboliger skal kunne nedsættes til 6 uger.

Enhedslisten har ikke noget imod, at lejer kan sige op med 6 ugers varsel, men med det pres, der er på ungdomsboligerne i dag, vil der i praksis næppe være nogen problemer med at få udlejet en opsagt bolig før udløbet af opsigelsesvarslet, selv om man bibeholder et varsel på 3 måneder. Derimod vil der for lejer være en meget kort frist til at finde en ny bolig, hvis man bliver opsagt med kun 6 ugers varsel, og vi kan ikke støtte det forslag.

Derfor vil vi opfordre by- og boligministeren til, at lovforslaget opdeles, så de to elementer kommer for sig selv.

Tom Behnke (FP):

Ud over nogle småændringer, hvor man bytter rundt på ministerens benævnelse og rækkefølgen af den, fremgår det klart og tydeligt også af ministerens skriftlige fremsættelse af forslaget, at det her ganske enkelt handler om, at man nu vil ophæve kravet om, at man skal have dansk indfødsret, også kaldet dansk statsborgerskab, for at sidde i en række tvistenævne. De er blevet nævnt: beboerklagenævnet, boligklagenævnet, huslejenævnet, byfornyelsesnævnet, og der kunne såmænd sikkert også have været nævnt nogle flere.

Det er præcis det, som forslaget her handler om, og det er også det, jeg vil koncentrere mig om, og ihukommende hr. Lars Kramer Mikkelsens mange argumenter for dette forslag vil jeg sige: Lige præcis med de argumenter in mente er vi imod. Vi er i Fremskridtspartiet nået frem til den modsatte konklusion af, hvad Socialdemokratiet er nået frem til. Vi er i Fremskridtspartiet imod at fjerne kravet om, at man skal have dansk statsborgerskab for at kunne sidde i disse nævn.

Så er det blevet sagt fra flere ordføreres side, at det er en naturlig del af integrationen, at vi nu ophæver kravet om dansk statsborgerskab, og at udlændinge også skal kunne sidde i disse nævn. Det noget frygteligt vrøvl. Man bliver da hverken mere eller mindre integreret i det danske samfund, hvad enten man er formand for

byfornyelsesnævnet eller ej. Det har intet med integration at gøre.

Integration er jo ikke anderledes, end når vi andre flytter fra en landsdel til en anden. Jeg kan da huske, at i de 5-6 år, jeg boede i Avedøre Stationsby, følte jeg mig ikke fremmed, fordi jeg ikke var formand for byfornyelsesnævnet i Hvidovre, overhovedet ikke, og det har ikke noget med tingene at gøre. Det er noget vrøvl.

Integration handler om noget helt andet og ikke om, at man fjerner nogle rimelige krav, der er sat i lovgivningen, om, at de mennesker, der sidder på væsentlige, centrale poster og skal træffe afgørelser, der har betydning enten for lokalsamfundet eller for landet som helhed, er danske statsborgere. Selvfølgelig skal de være det.

Med de spilleregler, der er i dag, hvor man kan få dansk statsborgerskab allerede efter 7 års ophold i Danmark, og selv om man har begået noget kriminelt, får man alligevel dansk statsborgerskab, er det jo ikke, fordi det er svært at blive dansk statsborger.

Man kan jo stille sig selv spørgsmålet: Har personer, der har opholdt sig i Danmark i mindre end 7 år, overhovedet tilstrækkelig indsigt i de lokale forhold til, at de kan sidde i disse nævni, måske endda være formand for et sådant nævni? Det mener vi ikke i Fremskridtspartiet, og derfor er vi i hvert fald imod den del af forslaget.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Måske er det ikke overraskende, men i hvert tilfælde kunne man sige, at man skal høre meget, før osv.

Vi taler ofte om integration og om problemer i vores boligområder. Hvis det er sådan, at vi skal fastholde en paragraf, som fortæller, at vi ikke kan ligestille folk af en anden etnisk oprindelse med danskere, er det altså vanskeligt at forklare disse mennesker, at de skal deltage i det demokratiske arbejde i beboerråd osv. i boligområderne.

Det er rystende at høre både Fremskridtspartiets og Dansk Folkepartis repræsentanter her fra talerstolen i dag.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Det, der kalder mig herop, er hr. Lars Kramer Mikkelsen, som ikke kan forstå, at vi i Dansk Folkeparti har den holdning, at det kræver

dansk statsborgerskab at kunne vælges til at repræsentere nogle beboere i en ejendom.

Til det vil jeg sige, at man kunne komme i den situation, at et flertal af udlændinge i en boligforening kunne bestemme, hvad der skulle være lov og ret, og bestemme over et mindretal af danskere. Som det også er blevet sagt her, er det jo ikke sikkert, at mennesker, som kommer fra udlandet, er så meget inde i danske forhold og normer, at de er i stand til at sætte den dagsorden, der skal være gældende netop for det område.

Det er her, jeg er nervøs for, at det er danskerne, der kommer i mindretal, så de må finde sig i, at et flertal af udlændinge sætter sig på den bestemmende magt i den beboerforening.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Det, der er pointen med at ændre det her, er jo, at det er et flertal af lejere i en eller anden ejendom, der kan bestemme, og der er jo nogle regler for, hvor groft et flertal kan regere hen over hovedet på et mindretal, et flertal, som hvem som helst er nødt til at rette sig efter.

Den dér stillen udlændinge over for danske-metode tror jeg ikke, der er mange herinde, der køber længere. Vi ved, at udlændinge er lige så forskellige indbyrdes, som danskere i øvrigt er det indbyrdes. Jeg ville da være meget mere utryk, hvis der var et flertal af Dansk Folkeparti i min ejendom, der pludselig satte sig på al bestemmende magt.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Først vil jeg lige berolige hr. Egil Møller. Det er jo ikke en lovgivende forsamling med tvistigheder, de her nævni skal tage sig af.

Men så vil jeg godt sige, at demokrati er sådan, at flertallet kan bestemme. Det, vi taler om, er lejere. Uanset om de har en anden etnisk baggrund, eller om de er danskere, er det lejere, der på lige vilkår skal eksistere i boligforeningen over hele landet, og derfor skal de også kunne have mulighed for at vælge repræsentanter til de nævni og råd, som er en del af det samlede demokratiske boligarbejde.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Det synspunkt, som Dansk Folkeparti forsvarede, er, at et mindretal af danskere skal kunne be-

stemme, selv om der er et flertal af udlændinge i et boligområde.

Jeg vil gerne spørge Dansk Folkepartis repræsentant: På hvilken måde adskiller disse synspunkter sig fra ren racisme? Jeg kan ikke se andet, end at det er et hundrede procent racistisk synspunkt at sige, at udlændinge ikke må have lov til at være repræsenteret i det omfang, som de talmæssigt ellers er berettiget til.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Ingen skal være i tvivl om, at det altid er et flertal, der bestemmer i Danmark. Sådan er lovgivningen heldigvis her i landet, og det er vi også i Dansk Folkeparti utrolig tilfreds med. Demokratiet er det bedste, vi har, og det skal vi værne om, ingen tvivl om det.

Så bliver der fra hr. Lars Kramer Mikkelsens side stillet spørgsmål om, hvad kompetencen er for disse mennesker. De kan jo egentlig ikke blande sig i tvistigheder. Jo, det kan de netop, og det kunne jo godt være, at de ikke har den samme indsigt og den samme baggrund, som danskere gennem århundreder har haft. Jeg siger det bare.

Med hensyn til racisme vil jeg sige til hr. Frank Aaen, at det passer ikke. Sådan er det ikke. Der har jo været en mening fra lovgivernes side med, at man i sin tid skrev, at der skulle være dansk indfødsret. Den mening synes jeg egentlig stadig væk, vi skal opretholde, og så synes jeg altså, det er naturligt, at det trods alt er danskere, der ikke skal komme i mindretal i en boligforening, for så opnår vi måske, at vi får disse ghettoer, som man siger, man ikke vil have. Så kan man måske lettere tvinge nogle danskere bort, og det er vel ikke det, som hr. Frank Aaen vil.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Jeg burde være gået utrolig langsomt herop, og jeg føler mig træt og tynget og gammel, for jeg kan forstå, at jeg besidder en viden, som jeg har tilegnet mig gennem århundreder. Gennem århundreder har jeg fået en viden om, hvordan lejere bør opføre sig over for hinanden. Den viden er helt unik, og jeg føler mig frygtelig tynget af den, men jeg forstår ikke, hvordan det hænger sammen, at jeg skulle kunne få en viden, som er århundreder gammel, og som andre mennesker ikke er i stand til at få.

Det, vi taler om, er jo nogle ret præcise rammer og regler, som enhver kan gå hen og slå op i en bog, for, hvordan man opfører sig, hvad man må, og hvad man ikke må. Så er der nogle ting med hensyn til disse beboerklagenævns kompetence, som vi skal have uddybet under udvalgsarbejdet. Det er jeg helt med på. Hvis det er det, usikkerheden går på, vil jeg gerne være med til at undersøge det, men at jeg har en viden, som jeg har fået gennem århundreder – tak skal du have!

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Hr. Egil Møller siger, at Dansk Folkeparti er tilhængere af et flertalsstyre, men tilføjer så, at det skal bare ikke gælde, hvis flertallet består af fremmede. En gang mere: Dansk Folkeparti er tilhængere af et flertalsstyre, men det skal bare ikke gælde, hvis flertallet er fremmede. Undskyld mig, men jeg kender kun ét ord for den holdning, og det er racisme.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Jeg er sikker på, at fru Pernille Frahm også har rejst meget i denne verden og har lagt mærke til, at de forskellige folkeslag egentlig også er forskellige i tankegang og væremåde. Det kan jeg i hvert fald fortælle, hvis det ikke er tilfældet, at fru Pernille Frahm har oplevet det. Vi har altså forskellige kulturer og gudskelov for det, for det er der ikke noget forkert i.

Men samtidig synes jeg, det er forkert at sige, at det ikke er tvistigheder, som disse nævn skal kunne afgøre. Det står netop i lovforslaget og i bemærkningerne, at man kan træde ind og afgøre tvistigheder, og det er måske teoretisk, jeg siger det, men det kan være, at disse udenlandske statsborgere måske har en anden kulturbaggrund end den, som man kan forvente af danskere. Derfor synes jeg, det er glimrende, at der hidtil har stået i loven, at det kræver dansk statsborgerskab.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Jamen jeg har da heldigvis rejst meget og iagttaget meget forskellige kulturer på denne klode, og derfor synes jeg, det, vi skal snakke om, er, hvad det er for nogle kulturelle kriterier, man skal opfylde for at få lov til at deltage aktivt i det danske samfund. For når vi snakker om udenlandske statsborgere, snakker vi både om

svenskere, amerikanere, iranere, tyrkere, russere, englændere og polakker. Og nogle af dem ligner os meget, og nogle af dem ligner os mindre, og det går på kryds og tværs af, om de tilhører den ene eller den anden befolkningsgruppe – så meget har jeg da rejst, at jeg kan se dét.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Ja, der kan siges mange ting om det her.

Jeg er valgt i det lille område i København, hvor Dansk Folkeparti fik sin største tilslutning ved folketingsvalget, nemlig i Husum-Tingbjergområdet, og derude bliver man ofte spurgt, når man er indvandrer: Hvorfor deltager I ikke i det beboerdemokratiske arbejde, hvorfor forsøger I ikke i at få jeres bydel til at fungere bedre? Og her giver Dansk Folkeparti i dag det svar, at det skal de netop ikke gøre, for man ønsker ikke, at de skal deltage i den demokratiske proces i deres boligområde, fordi det i virkeligheden vil være med til at fratage danskerne nogle muligheder, som de ellers kunne have.

Jeg synes, det klæder både Fremskridtspartiet og Dansk Folkeparti meget ringe, at de optræder sådan, som de gør i dag i denne debat.

Første næstformand (Birte Weiss):

Så er det hr. Egil Møller, og derefter går vi videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Som afslutning på denne lille debat vil jeg minde om, at der jo har været ført megen debat om ghettodannelser her i landet. Og hvis nogen vil medvirke til, at der bliver disse ghettoer, kunne det netop omtalte måske være én af mulighederne for at gøre dem til det, for så kunne det jo tænkes, i hvert fald teoretisk og måske også i praksis, at det fik yderligere nogle danskere til at flytte væk, og det er vel ikke det, der er meningen.

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg vil gerne begynde med at gratulere ministeren med den udvidede titel, og jeg kan så håbe, at der følger udvidede beføjelser og kompetence og måske oven i købet penge med. Her tænker jeg på penge til ministeriet med denne titel. Men tillykke med det!

Så vil jeg gerne sige, at Kristeligt Folkeparti fuldt ud tilslutter sig ophævelsen af kravet om

dansk indfødsret i de pågældende love, sådan som det er formuleret i lovforslaget. Og efter den førte debat ved vi alle, hvad det drejer sig om, nemlig kravet om at være i besiddelse af dansk indfødsret for at kunne være medlem af en række nævn.

Jeg mener, det er et rigtigt sigte, der her formuleres, at man i det område, hvor man bor, får mulighed for at gøre sin indflydelse gældende på linje med andre beboere i det pågældende område. Og jeg synes, bl.a. hr. Lars Kramer Mikkelsen i sin ordførertale argumenterede kompetent og kvalificeret for den lovændring og gav udtryk for en grundholdning, som jeg er enig i, og som jeg ikke skal stå her og gentage.

Det er hovedsigtet med loven. Og så er der nogle lidt mere tekniske ting, som vi også er enige i. Bl.a. er der lagt op til en tilskyndelse til en mere miljørigtig adfærd, og der lægges også op til en vis liberalisering på ungdomsboligområdet. Det synes jeg også er et rigtigt sigte.

Der er måske lidt teknik, vi skal se på, og det kan vi kigge på under udvalgsarbejdet, men ellers er der som sagt tilslutning til lovforslagets sigte fra vores side.

By- og boligministeren (Jytte Andersen):

Jeg vil gerne takke ordførerne for den venlige modtagelse af lovforslaget. Men det ville have været et flottere signal at sende til landets indvandrere, at det er et fuldstændig enigt Folketing, der synes, det er en god idé, at de på lige fod med danskere får mulighed for at blive valgt og dermed styrke deres position i det sociale arbejde, som jo også handler om fællesskabet i boligområderne.

Det skulle desværre ikke være sådan, men alt andet lige er det faktisk otte af Folketingets ti partier, som gerne vil det her, og det synes jeg der er grund til at glæde sig over. Og der er grund til at sige tillykke til landets indvandrere, som altså nu på lige fod med danskere kan blive valgt og dermed påtage sig et ansvar.

Det handler om lige rettigheder og lige muligheder, og det handler om at styrke fællesskabet, især i de boligområder, som i øjeblikket har brug for en forstærket indsats i forhold til det boligsociale fællesskab. Så jeg er glad for den meget klare tilslutning fra otte af Folketingets partier.

Så vil jeg sige tak for lykønskningerne i anledning af dette navneskifte, hvor »by« nu kommer før »bolig«. Det hænger faktisk meget sammen med – og jeg vil ikke lægge skjul på, at

jeg er glad for det stærkere signal – at bypolitikken skal spille en større rolle, både når det drejer sig om det bysociale arbejde, og når det drejer sig om, hvordan vi får skabt en baggrund for at se på og få diskuteret vore byers udvikling som byer.

Det er altså ikke sådan, at jeg skal gå ind og overtage byrådenes arbejde – bevar mig vel, jeg har rigeligt at foretage mig, og det er slet ikke det – men jeg tror, at en dialog med landets byrødder kunne fremme bevidstheden om bypolitikens værdi i forhold til, at alle bydele skal kunne udvikle sig på en god og fornuftig måde. Og dér ved vi jo godt, at der er nogle bydele i landet, der udvikler sig bedre end andre bydele, og det er lige præcis dét, en bypolitik skal have som sigte: at sådan skal det ikke være, at der skal være en lige udvikling af alle byområder.

Også tak for tilslutningen til den liberalisering, der ligger i forslaget, og tak for tilslutningen til det med ungdomsboligerne. Og det er jo ikke, fordi vi gerne vil have de unge mennesker sat på gaden, men fordi vi gerne vil have, at de, samtidig med at de færdiggør deres studium, også overvejer det, at de faktisk skal flytte, når de er færdige. For det, der er problemet, er jo ikke alene, at der mangler ungdomsboliger, men også, at mange bor i ungdomsboligerne for længe, vel vidende at de faktisk skal ud, når de er færdige med deres studium.

Så det er altså også for at mindske det problem, der er i efterårsmånederne, men som jo alt andet lige altid går over, næsten før vi er gjort det til en stor politisk sag. Men der er et problem, og det her er faktisk et bidrag til en løsning af det problem, så der bliver en større fleksibilitet i den del af boligmassen.

Fru Pernille Frahm var optaget af at få kigget på beboerklagenævnenes kompetence, og det synes jeg vi skal prøve at se på under udvalgsarbejdet, lige så vel som det, som både fru Annie Lunde Hansen og andre har været inde på: Er det virkelig meningen, at man skal kunne aftale sig til at bo uden tag over hovedet? For det er selvfølgelig ikke meningen; det er meningen at præcisere nogle af de regler og kutymer, der allerede nu eksisterer. Men det er klart, at hvis man laver en aftale, skal man gøre det i vågen tilstand, så man ikke kommer til at havne i den situation, at man er uden bolig i en måneds tid. Men det kunne jo tale for, at vi, om jeg så må sige, tydeliggjorde reglerne her og måske også lagde vægt på, at der skulle være en informa-

tionsindsats omkring det spørgsmål, men lad os komme tilbage til det under udvalgsarbejdet; det er jeg meget med på.

Jeg tror egentlig ikke, der var mere, bortset fra at fru Line Barfod opfordrede mig til at dele forslaget i to, men det synes jeg nu ikke jeg umiddelbart har lyst til på nuværende tidspunkt. Men jeg kan da godt konstatere, at der er et meget bredt flertal for hovedparten af lovforslaget, som det ligger her, men at der er dele af det, som SF og Enhedslisten har nogle problemer med. Og spørgsmålet er, om vi ikke kunne prøve at se på det på en stille og rolig måde, så vi alligevel godt kan stå sammen om det samlede forslag. Det vil jeg i hvert fald gerne bestrebe mig for. Men tak for tilslutningen også til det her forslag!

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 38: Forslag til lov om ændring af lov om forbud mod privates tv-overvågning. (Tv-overvågning af ansatte på arbejdspladsen m.v.). Af justitsministeren (Frank Jensen). (Fremsat 8/10 98).

Forhandling

Lotte Bundsgaard (S):

Vores verden udvikler sig hele tiden, og nye teknologier og udviklingen af teknologien kræver, at vi løbende ændrer vores lovgivning. F.eks. kræver den specialiserede genteknologi, at vi først debatterer, hvordan vi vil have, at vores fødevarer skal udvikle sig, og hvordan vi vil bruge genteknologien i sygdomsbekæmpelse, og derefter vedtager en lov-